

United Nations Nations Unies

DIVISION FOR THE ADVANCEMENT OF WOMEN
Department of Economic and Social Affairs
2 UN Plaza, DC-2-1226, New York, NY, 10017 USA
Telephone: 212-963-2535
Fax: (1-212) 963-3463
Internet: <http://www.un.org/womenwatch/daw>

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkára üdvözli a Magyar Köztársaság Állandó ENSZ Képviselőjét és szíves tájékoztatásul ezennel megküldi a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Összes Formájának Megszüntetéséről szóló Egyezmény Opcionális Jegyzőkönyve alapján a Nőkkel szembeni Diszkrimináció Felszámolásának Bizottsága elé T. A. által előterjesztett. beadvány tárgyában, a Bizottságban 2005. január 26-án elfogadott vélemények szövegét.

A Bizottság eljárási szabályainak 74. cikkely 8. bekezdésével összhangban nyilvánosságra kell hozni a beadvány elfogadhatóságáról és a Bizottság érdemi döntéséről szóló bizottsági határozatot. Tekintettel azonban a Bizottság eljárási szabályainak 74. cikkelye 5. bekezdésére, olyan döntés született, hogy a beadvány jellegére való tekintettel a szerző nevét nem hozzák nyilvánosságra. **Öméltósága Kormányát felszólítják a Bizottság véleményeinek és ajánlásainak közzétételére és a szöveg magyar nyelvű fordításának elkészítésére, illetve széles körű terjesztésére annak érdekében, hogy a szöveg elérje a társadalom összes érdekelt rétegét, a mellékelt vélemények és ajánlások 9.7. bekezdésében rögzítettek szerint.**

Az Opcionális Jegyzőkönyv 7. cikkének 4. bekezdése és mellékelt vélemények és ajánlások 9.7. bekezdése értelmében Öméltósága Kormányát felkérjük továbbá arra, terjessze elő írásbeli válaszát, beleértve a Bizottság véleményeinek és ajánlásainak ismeretében hozott esetleges intézkedéseket. A magyarázatoknak és információknak ennek a jegyzéknek a keltétől számított hat hónapon belül, azaz legkésőbb 2005. augusztus 3-án kell megérkezniük a Bizottságnak a nők jogainak védelmével foglalkozó Divíziójához.

A Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Felszámolásának Bizottsága és a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Összes Formájának Megszüntetéséről szóló Egyezmény Opcionális Jegyzőkönyve alapján előterjesztett beadványok Munkacsoportja általában évente két alkalommal, januárban és júliusban ülészik.

2005. február 3.

A Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Felszámolásának Bizottsága véleményei a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Összes Formájának Megszüntetéséről szóló Egyezmény Opcionális Jegyzőkönyvének 7. cikke 3. bekezdése alapján

**T. A. kontra Magyarország
(a 2005. január 26-án, a harminckettedik ülésen elfogadott vélemények)**

<u>Előterjesztette:</u>	T. A.
<u>Állítólagos sértett:</u>	az előterjesztő
<u>Érintett állam:</u>	Magyarország
<u>Előterjesztés kelte:</u>	2003. október. (eredeti beadvány)

A Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Felszámolásának Bizottsága, amelyet a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Összes Formájának Megszüntetéséről szóló Egyezmény 17. cikke alapján hoztak létre,

2005. január 26-i ülésén

miután megvizsgálta és mérlegelte a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Összes Formájának Megszüntetéséről szóló Egyezmény Opcionális Jegyzőkönyve alapján a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Felszámolásának Bizottsága elé T. A. által terjesztett beadványt,

miután figyelembe vette az előterjesztés szerzője és az érdekelt állam által a rendelkezésére bocsátott összes írásbeli információt,

az alábbiakat fogadta el:

Az Opcionális Jegyzőkönyv 7. cikkének 3. bekezdése alapján megfogalmazott vélemények

1.1. A 2003. október 10-én kelt benyújtott, majd 2004. január 2-án kelt információkkal kiegészített beadvány szerzője T. A. magyar állampolgár. Azt állítja, hogy a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Összes Formájának Megszüntetéséről szóló Egyezmény 2. cikk (a), (b) és (c) bekezdése, 5. cikk (a) bekezdése és 16. cikke Magyarország általi megszegésének sértettje. Az előterjesztő maga látja el képviselőtét. Az Egyezmény és Opcionális Jegyzőkönyve az illető állam vonatkozásában 1981. szeptember 3-án és 2001. március 22-én lépett hatályba.

1.2. A szerző ennek a beadványnak az előterjesztésével egy időben az Opcionális Jegyzőkönyv 5. cikk 1. bekezdésével összhangban sürgős hatékony közbenső védelmi intézkedéseket igényelt, mivel aggódott életéért.

Az ismertetett tények

2.1. Az előterjesztő elmondása szerint az elmúlt négy évben rendszeres és súlyos erőszaknak volt kitéve családjában, emellett súlyos fenyegetések is érték élettársa, F. L. részéről, aki két gyermekének apja; a két gyermek közül az egyik súlyosan értelmi fogyatékos. Noha F. L. állítólag rendelkezik lőfegyverrel és több alkalommal fenyegetőzött, hogy megöli a beadvány előterjesztőjét és megerősokolja a gyermekeket, az előterjesztő nem keresett menedéket anyaatthonban, elmondása szerint azért, mert az országban nincs olyan

intézmény, amely alkalmas lenne egy teljesen magatehetetlen gyermek, édesanyja és leánytestvére befogadására. Az előterjesztő elmondja még, hogy a hatályos magyar jog alapján semmilyen, védő vagy korlátozó végzés nem létezik.

2.2. 1999 márciusában F. L. kiköltözött a család lakásából. Ezt követő látogatásait – az előterjesztő állítása szerint – tetteles bántalmazás, hangos kiabálás kísérte; a helyzetet súlyosbította, hogy általában ittas állapotban jelent meg a lakásban. 2000 márciusában F. L. új kapcsolatot létesített és összeköltözött új nőismerősével, elhagyta a család közös lakását, de úgy, hogy magával vitte a bútorok és háztartási tárgyak nagy részét. Az előterjesztő azt állítja, hogy F. L. három éve nem fizetett gyermektartást, ami arra kényszerítette az előterjesztőt, hogy a bírósághoz és a rendőrséghez forduljon a gyermektartás követelése érdekében. Az előterjesztő beszámolója értelmében F. L. a folytatódó fizikai fenyegetések mellett a pénzügyi visszaélésnek ezt a módját is erőszakos eszközként használta a család megfélemlítéséhez. Saját maga és gyermekei védelmének reményében az előterjesztő 2000. március 11-én kicserélte a zárat a család lakásának bejárati ajtaján. 2000. március 14-én és 26-én F. L. telenyomta a zárat ragasztóval és 2000. március 28-án betörte az ajtó egy részét, amikor az előterjesztő nem engedte be a lakásba. Az előterjesztő állítása értelmében F. L. 2001. július 27-én erőszakkal behatolt a lakásba.

2.3. F. L. 1998. márciusától kezdve folytatólagosan, több alkalommal súlyosan bántalmazta az előterjesztőt. 1998 márciusa óta a súlyos fizikai erőszak, bántalmazás esetei alapján tíz alkalommal állítottak ki orvosi látleletet, ami az előterjesztő előadása szerint az erőszak folytatólagos alkalmazásának minősül – még azután is, hogy F. L. kiköltözött a család lakásából. A fizikai erőszak legutóbbi megnyilvánulására 2001. július 27-én került sor, amikor F. L. behatolt a lakásba és olyan súlyosan bántalmazta az előterjesztőt, hogy kórházi ápolásra szorult.

2.4. A szerző elmondása szerint F. L. és az előterjesztő közös tulajdonában levő lakást, illetve F. L. lakáshasználati jogát illetően polgári peres eljárásokra került sor. Az első fokú bíróság határozatai 2001. márciusában és 2002. szeptemberében (kiegészítő határozat) keltek. 2003. szeptemberben a II. fokú bíróság jogerős határozatot bocsátott ki, amely engedélyezte F. L. részére a lakásba való visszatérést és a lakás használatát. A bírák az alábbi érvekre alapozták döntésüket: (1) a keresetnek az a része, miszerint F. L. rendszeresen bántalmazta a szerzőt, nem kellően megalapozott; valamint (2) F. L.-nek a közös ingatlanra, többek között az ingatlan birtokolására való jogát nem lehet korlátozni. Azóta, valamint a volt élettársa részéről őt ért korábbi támadások és szóbeli fenyegetések alapján az előterjesztő azzal érvel, hogy testi épsége, fizikai és mentális egészségi állapota és élete súlyos veszélynek van kitéve; az előterjesztő állandó félelemben él. Az előterjesztő felülvizsgálati kérelmet nyújtott be 2003. szeptemberében a Legfelsőbb Bírósághoz; ennek elbírálása a 2004. január 2-án kelt kiegészítő információ előterjesztésének idején még folyamatban volt.

2.5. Az előterjesztő elmondása szerint vagyonmegosztás tárgyában is kezdeményezett polgári peres eljárásokat, ezeket azonban felfüggesztették. Az előterjesztő szerint F. L. elutasította azt az ajánlatát, miszerint az előterjesztő a teljes lakás tulajdonjogának fejében kifizeti volt élettársának a lakás értékének felét. Ezekben az eljárásokban az előterjesztő elmondása szerint benyújtott egy ideiglenes intézkedésre vonatkozó indítványt (a lakáshasználatra vonatkozó kizárólagos jogának megállapítására), amelyet 2000. július 25-én elutasítottak.

2.6. Az előterjesztő elmondása értelmében két büntető eljárás volt folyamatban F. L. ellen, az egyik 1999-ben indult kétféleképp tetteles bántalmazás és testi sértés tárgyában, a másik 2001. júliusában vette kezdetét, szintén súlyos testi sértés tárgyában; ez utóbbi esetben az előterjesztő egy héten keresztül kórházi kezelésre szorult, súlyos vesesérüléssel. Utóbbi

eljárást a kórház kezdeményezte hivatalból. Az előterjesztő leszögezi továbbá, hogy ezzel kapcsolatban F. L. egyetlen alkalommal sem volt őrizetben vagy előzetes letartóztatásban és hogy a magyar hatóságok az előterjesztő védelmében semmilyen intézkedést nem foganatosítottak. Az előterjesztő jelzi továbbá, hogy sértettként nem férhetett hozzá a bírósági dokumentumokhoz, ezért ezeket nem tudja a Bizottság rendelkezésére bocsátani.

2.7. Az előterjesztő állítja továbbá, hogy írásban, személyesen és telefonon is igényelt segítséget a helyi gyermekvédelmi hatóságoktól, kérelmei azonban nem találtak meghallgatásra, miután a hatóságok állítólag az ilyen helyzetekben nem tehetnek semmit.

A kereset

3.1. Az előterjesztő állítja, hogy a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Összes Formájának Megszüntetéséről szóló Egyezmény 2. cikk (a), (b) és (c) bekezdése, 5. cikk (a) bekezdése és 16. cikke Magyarország által elkövetett megszegésének sértettje, amennyiben Magyarország nem nyújtott számára hatékony védelmet volt élettársával szemben. Azzal vádolja az államot, hogy az állam passzív magatartásával semmibe vette az Egyezmény alapján vállalt „pozitív” kötelezettségét és ezzel elősegítette az előterjesztő elleni családon belüli erőszak helyzetének fennmaradását.

3.2. Az előterjesztő állítja, hogy az ésszerűtlenül hosszú büntető eljárások F. L. ellen, a magyar jogból hiányzó védő vagy korlátozó intézkedések, valamint az a körülmény, hogy F. L. egyáltalán nem volt őrizetben, az előterjesztőt az Egyezmény alapján megillető jogok megsértésének, valamint a Bizottság 19. sz. Általános Ajánlása megszegésének minősülnek. Fenntartja, hogy ezek a büntető eljárások aligha minősíthetők hatékony, illetve azonnali védelemnek.

3.3. Az előterjesztő az igazságot keresi saját maga és gyermekei számára, tisztességes kártérítést akar eddigi szenvedéseiért, valamint azért, mert az állam megsértette az Egyezmény betűjét és szellemét.

3.4. Az előterjesztő kéri továbbá a Bizottság beavatkozó intézkedését ebben az elviselhetetlen helyzetben, amely számos nőt érint a magyar társadalom minden rétegében. Az előterjesztő követeli egyebek mellett (i) a családon belüli erőszak minden sértettjére kiterjedő hatékony és azonnali védelem bevezetését a magyarországi jogrendszerbe, (ii) a nemek problémái iránti érzékenység és az Egyezmény / Opcionális Jegyzőkönyv képzési programjainak bevezetését, többek között bírók, ügyészek, rendőrség és gyakorló jogászok számára, és (iii) ingyenes jogsegély megszervezését a nemi alapú erőszakos magatartás, többek között a családon belüli erőszak sértettjei számára.

3.5. A beadvány elfogadhatóságát illetően az előterjesztő fenntartja, hogy kimerítette a rendelkezésére álló összes hazai jogorvoslati lehetőséget. Utal azonban egy felülvizsgálati kérelem folyamatban levő vizsgálatára a Legfelsőbb Bíróságon; ezt a 2003. szeptemberében kelt határozat tárgyában nyújtották be. Az előterjesztő rendkívüli jogorvoslati lehetőségként utal erre a jogorvoslati lehetőségre, és jelzi, hogy ez csak azokban az esetekben áll rendelkezésre, amikor az alacsonyabb szintű bíróságok törvényt sértettek; az ilyen esetek tárgyalása általában hat hónapot vesz igénybe. Az előterjesztő meggyőződése szerint rendkívül csekély a valószínűsége annak, hogy a Legfelsőbb Bíróság törvényt sértést állapítson meg, mivel állítólag a magyarországi bíróságok nem tekintik az Egyezményt rájuk vonatkozó kötelező törvénynek. Azzal érvel, hogy ez az eljárás nem jelentheti azt, hogy az előterjesztő nem merítette ki az Opcionális Jegyzőkönyv szerinti hazai jogorvoslati lehetőségeket.

3.6. Az előterjesztő állítja, hogy noha a beadvány tárgyát képező események többsége 2001 márciusa előtt történt, amikor az Opcionális Jegyzőkönyv Magyarországon még nem

lépett hatályba, ezek az események a rendszeresen elkövetett családon belüli erőszak egyértelmű folytonossági elemeiként értelmezhetőek, emellett élete továbbra is veszélyben van. Állítja továbbá, hogy az erőszak és tettelegesség egyik súlyos megnyilvánulására 2001 júliusában, azaz az Opcionális Jegyzőkönyv magyarországi hatályba lépését követően került sor. Utal továbbá arra, hogy miután Magyarország 1982-ben lett az Egyezmény szerződő fele, az Egyezmény rendelkezései ettől kezdve számára is kötelezővé váltak. Az előterjesztő azzal is érvel, hogy Magyarország az elhúzódó eljárásokkal, a védelmi intézkedések foganatosításának elmulasztásával, többek között az elkövető időben kezdeményezett elmarasztalásának és a korlátozó végzés kibocsátásának elmulasztásával, valamint a 2003. szeptember 4-én kelt bírósági határozattal voltaképpen elősegítette az erőszak folytatólagos alkalmazását.

Védettséget nyújtó közbenső intézkedések igénylése az Opcionális Jegyzőkönyv 5. cikkének 1. bekezdése alapján

4.1. 2003. októberében az előterjesztő eredeti beadványában az Opcionális Jegyzőkönyv 5. cikkének 1. bekezdésével összhangban sürgős beavatkozást igényelt, kérte a hatékony közbenső intézkedéseket az egészségében és testi épségében okozott visszafordíthatatlan károk megelőzéséhez, más szóval életének megmentéséhez, amelyet erőszakos volt élettársa magatartása miatt veszélyben érzett.

4.2. Szintén 2003. októberében szóbeli jegyzékben kérték az állam illetékes intézményeit, tegyék sürgős mérlegelés tárgyává a jegyzékben foglaltakat, hozzanak azonnali, megfelelő és konkrét megelőző közbenső intézkedéseket a szerző védelmében, a visszafordíthatatlan egészségkárosodás elkerülése érdekében. Az állam képviselőjében eljáró felet tájékoztatták arról, hogy az Opcionális Jegyzőkönyv 5. cikkének 2. bekezdése értelmében ez az igény nem minősül az elfogadhatóság meghatározásának vagy a beadvány érdemi megítélésének. A Bizottság felszólította az állam képviselőjében eljáró szervezetet, hogy legkésőbb 2003. december 20-án szolgáljon információkkal a Bizottságnak az általa az Opcionális Jegyzőkönyv 5. cikkének 1. bekezdése alapján benyújtott felszólítás érvényesítése érdekében kezdeményezett intézkedések jellegéről.

4.3. 2004. januárjában kelt kiegészítő beadványában az előterjesztő megállapítja, hogy azon túl, hogy a Karácsony előtti napon a lakóhelye közelében levő rendőrőrsön a helyi rendőrök kihallgatták, egyetlen hatóságtól sem kapott semmilyen információt olyan módszerekről és eszközökről, amelyekkel az illető hatóság a Bizottság kérésének megfelelően azonnali és hatékony védelméről gondoskodna.

4.4. 2004. áprilisában kelt beadványával az állam tájékoztatta a Bizottságot, hogy a Kormány Esélyegyenlőségi Hivatala (a továbbiakban a „Hivatal”) 2004 januárjában felvette a kapcsolatot az előterjesztővel annak érdekében, hogy felmérje a helyzetet. Kiderült, hogy ekkor az előterjesztőnek nem volt jogi képviselője az eljárásokban, ily módon a Hivatal megbízott számára egy, a családon belüli erőszak ügyeiben kellő tudással és szakmai tapasztalattal rendelkező ügyvédet.

4.5. Az állam tájékoztatta a Bizottságot továbbá, hogy 2004. január 26-án a Hivatal felvette a kapcsolatot az illetékes önkormányzat család- és gyermekvédelmi szolgálatával az előterjesztő és gyermekei sérelmére folytatólagosan elkövetett erőszakos cselekmények beszüntetése érdekében. Az állam leszögezte, hogy sürgős intézkedéseket érvényesítettek a gyermekek biztonsága és fejlődése érdekében.

4.6. 2004. február 9-én a Hivatal levelet küldött az önkormányzat jegyzőjének, amelyben részletesen ismertette az előterjesztő és gyermekei helyzetét. A Hivatal arra kérte a jegyzőt,

hogy hívjon össze egy ún. „eset-konferenciát” azzal a céllal, hogy eldöntsék, milyen további intézkedésekre van szükség az előterjesztő és gyermekei hatékony védelméhez. 2004. április 20-ig a Hivatal nem kapott semmilyen választ erre a levélre.

4.7. 2004. július 13-án a Beadványok Munkacsoportja nevében a Bizottság 2003. október 20-án és november 17-én kelt felszólítása nyomán szóbeli jegyzéket továbbítottak az állam képviselőjében eljáró szervezetnek, amelyben a Munkacsoport sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy az állam kevés információval szolgált az előterjesztő egészségét károsító visszafordíthatatlan események megelőzését szolgáló közbenső intézkedésekről. A Munkacsoport azt kérte, hogy T. A. részére haladéktalanul ajánlanak fel egy számára és gyermekei számára biztonságos lakhelyet, és hogy az állam gondoskodjék arról, hogy az előterjesztő szükség esetén megfelelő pénzügyi támogatásban részesüljön. Az államot felkérték, mihamarabb tájékoztassa a Munkacsoportot a felkérés alapján tett konkrét intézkedésekről.

4.8. 2004. augusztus 27-én kelt jegyzékében az állam megismételte, hogy felvette a kapcsolatot az előterjesztővel, ügyvédet fogadott számára a polgári eljárásokban és felvette a kapcsolatot az illetékes jegyzővel és a gyermekjóléti szolgálattal.

Az állam előterjesztése az elfogadhatóságról és az ügy érdemi részéről

5.1. 2004. április 20-án kelt előterjesztésével az állam magyarázattal szolgál az előterjesztő által említett polgári peres eljárásokról; azt állítja, hogy 2000. májusában F. L. birtokháborítási eljárást kezdeményezett az előterjesztő ellen, mivel utóbbi kicserélte a zárat közös lakásuk bejárati ajtaján és megakadályozta a bejutást a lakásba. Az Önkormányzat jegyzője elrendelte, hogy az előterjesztő vessen véget ennek a magatartásnak és ne akadályozza a másik tulajdonost az ingatlanhoz fűződő jogainak gyakorlásában. Az előterjesztő bírósághoz fordult azzal a kéréssel, hogy a bíróság helyezze hatályon kívül ezt a határozatot és állapítsa meg jogát a lakás használatára. A bíróság elutasította az előterjesztő keresetét arra való hivatkozással, hogy F. L. jogosult volt a tulajdonában levő ingatlan használatára, és hogy az előterjesztőtől elvárható lett volna, hogy jogi értelemben vitatható magatartása helyett megpróbálja törvényes eszközökkel rendezni a vitát. 2002. szeptemberi kiegészítő végzésében a bíróság megállapította, hogy az előterjesztő jogosult volt lakásának használatára, nem volt azonban illetékes annak megállapítására, hogy a lakás kizárólagos használata illeti meg, mivel erre vonatkozó keresetet nem terjesztett elő. A II. Fokú bíróság 2003. szeptember 4-én kelt végzése megerősítette az I. fokú bíróság határozatát. Az előterjesztő 2003. decemberében felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Legfelsőbb Bírósághoz, ez az eljárás azonban az állam megállapításainak előterjesztése idején, 2004. április 20-án még folyamatban volt.

5.2. 2000. májusában az előterjesztő pert indított F. L. ellen és kérte a közös tulajdonban levő ingatlan megosztását. 2000. július 25-én a bíróság elutasította az előterjesztő keresetét a közös lakás használatára és birtoklására vonatkozó közbenső intézkedések foganatosítására azzal az indokolással, hogy a kérdést illetően egyéb eljárások vannak folyamatban (a „birtokháborítási” eljárások), és hogy a bíróságnak nincs illetékessége az ingatlan megosztására vonatkozó eljárásokban. Az állam arra hivatkozik, hogy az eljárásokat nagymértékben akadályozta, hogy az előterjesztő nem volt hajlandó együttműködni akkori jogi képviselőjével és nem nyújtotta be az előírt dokumentumokat. Sőt, kiderült, hogy a pár lakásra vonatkozó tulajdonjogát nem jegyezték be, ezért az ezzel összefüggő polgári peres eljárásokat felfüggesztették.

5.3. Az állam leszögezi, hogy több büntető eljárás is indult F. L. ellen testi sértés vádjával. 2001. októberében a bíróság egyrendbeli súlyos testi sértés kísérlete miatt bűnösnek találta az

alperest és 60 000 forint pénzbüntetés megfizetésére ítélte. A bíróság egy másik alkalommal, az állítólag 2000. januárjában elkövetett bántalmazás ügyében bizonyíték hiányában felmentette F. L.-t. Az ügyész fellebbezett, de az ügy aktája a II. Fokú bíróság felé vezető úton elveszett. 2003. április 29-én a II. fokú bíróság új eljárást rendelt el.

5.4. F. L. ellen további büntető eljárás indult az állítólag 2001. júliusában elkövetett testi sértés ügyében, amelynek következményeként az előterjesztő mindkét veséje megsérült. Noha a rendőrség két alkalommal is megszakította a nyomozást, az ügyészség mindkét alkalommal elrendelte a nyomozás folytatását. Tanúkat és szakértőket hallgattak meg, majd 2003. augusztusában benyújtották a vádiratot F. L. ellen.

5.5. Az állam állítása szerint a két büntető eljárást összevonták.

5.6. Az állam fenntartja, hogy noha az előterjesztő nem használta ki kellő hatékonysággal a rendelkezésére álló hazai jogorvoslati lehetőségeket, és noha bizonyos belföldi eljárások még folyamatban vannak, az államnak nem áll szándékában előzetes kifogásokat emelni a beadvány elfogadhatósága tárgyában. Az állam ugyanakkor megjegyzi, hogy ezek a jogorvoslati lehetőségek nem nyújtottak volna az előterjesztőnek azonnali védelmet volt partnere bántalmazásai ellen.

5.7. Az állam, miután felismerte, hogy a családon belüli erőszak elleni jogorvoslati lehetőségek rendszere a magyar jogban hiányos, és hogy a meglévő eljárások hatékonysága nem elégséges, 2003-ban átfogó intézkedési programot kezdeményezett a családon belüli erőszak ellen. 2003. április 16-án a Magyar Köztársaság Országgyűlése határozatot fogadott el a családon belüli erőszak megelőzésének és hatékony kezelésének nemzeti stratégiájáról, meghatározott néhány törvényhozási és egyéb állami intézkedést. Az intézkedések között egyebek mellett az alábbiak szerepelnek: távoltartó végzés bevezetése a törvényhozásba; gondoskodás arról, hogy a családon belüli erőszak ügyeiben bíróságok és egyéb hatóságok előtt kezdeményezett eljárások soron kívüliséget élvezzenek; a meglévő tanúvédelmi szabályok megszilárdítása és új szabályok bevezetése azzal a céllal, hogy megfelelő jogi védelemmel gondoskodjanak a családon belüli erőszak sértettjeinek személyi biztonságáról; egyértelmű protokollok elkészítése a rendőrség, a gyermekvédelmi intézmények és a szociális és egészségügyi intézmények számára; menedékházak hálózatának kiterjesztése és korszerűsítése és a sértettek védelméről gondoskodni hivatott kríziskezelő központok felállítása; ingyenes jogsegély biztosítása meghatározott körülmények között; egy komplex országos intézkedési program elkészítése a családon belüli erőszak felszámolására, amely szankciók és védő intézkedések alkalmazását helyezi kilátásba; szakemberek képzése; adatgyűjtés megszervezése a családon belüli erőszakra; a bírósági rendszer felszólítása, hogy szervezzen képzést a bírók számára és találja meg a módját annak, hogy a családon belüli erőszakra vonatkozó ügyek a bíróságokon soron kívüliséget élvezzenek; valamint egy olyan országos kampány beindítása, amely véget vethet a családon belüli erőszak iránti közömbösségnek és a családon belüli erőszak magánügyként való kezelésének, továbbá alkalmas lehet az állami, önkormányzati és szociális intézmények és a sajtó felvilágosítására. Az Országgyűlés 2003. április 16-án kelt határozatában – a hatalmai ágak szétválasztására vonatkozó jogelvek tiszteletben tartása mellett – kéréssel fordult az Országos Igazságügyi Tanácshoz, hogy szervezzen képzést a bírók számára és találja meg a módját annak, hogy a családon belüli erőszakra vonatkozó ügyek a bíróságokon elsőbbséget élvezzenek. A határozatban hivatkozás történik egyebek mellett a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Összes Formájának Megszüntetéséről szóló Egyezményre, a Bizottság összefoglaló megjegyzéseire Magyarország összevont negyedik és ötödik időszakos jelentéséről, amelyeket a Rendkívüli Ülésen fogadtak el 2002 augusztusában, valamint a Nyilatkozatra a Nők Elleni Erőszak Felszámolásáról.

5.8. Egy második határozatában az Országgyűlés leszögezte, hogy a családon belüli erőszak megelőzése egyik kiemelt feladata a nemzeti bűnmegelőzési stratégiának, és meghatározza az állam és a társadalom különböző szereplőinek feladatait. A stratégia egyebek mellett a következőket tartalmazza: a rendőrség és egyéb nyomozó hatóságok azonnali és hatékony beavatkozása; a patológiai értelemben agresszív személyek orvosi kezelése és a környezetükben élők védelmét szolgáló intézkedések alkalmazása; 24 órás „SOS” telefonvonalak működtetése; rehabilitációs programok szervezése; sport- és szabadidős tevékenységek szervezése az erőszaknak kitett családokban élő fiatalok és gyermekek számára; erőszakmentes konfliktuskezelő technikák és a családi életre vonatkozó oktatás beillesztése a közoktatás rendszerébe; krízisintervenciós házak és védett menedékhelyek felállítása és működtetése és a civil szervezetek önkormányzati akkreditációjának támogatása; valamint a családon belüli erőszak elleni sajtókampány beindítása.

5.9. Az állam leszögezi továbbá, hogy különböző intézkedéseket tett a családon belüli erőszak megszüntetésére. Az intézkedések között szerepel a büntetőjogi eljárások nyilvántartásba vétele (ROBOTZSARU) oly módon, hogy ez elősegítse a családon belüli erőszakkal összefüggő bűncselekményekben érvényesülő trendek megállapítását, valamint a vonatkozó adatok összegyűjtését, a gyermekvédelmi szolgálatok kiterjesztett működtetését 2005. július 1-jétől, beleértve a bántalmazott gyermektelen nők védelméről gondoskodó egységek létrehozását Budapesten, majd ezt követően hét regionális központ felállítását. A Kormány elkészített egy törvénytervezetet, amelyet 2005. július 1-jén léptetnek életbe, és amely új védelmi jogorvoslati intézkedést tartalmaz a családon belüli erőszak sértettjei számára, nevezetesen a rendőrség által kiállítandó ideiglenes távoltató végzést és a bíróságok által kiállítandó korlátozó végzést; ezek szándékos semmibe vételét a törvény pénzbüntetéssel sújtja. Az Országgyűlés határozott a sértettek által igénybe vehető segítő szolgáltatások továbbfejlesztéséről.

5.10. Az állam emellett leszögezi, hogy kiemelt hangsúlyt kell helyezni a családon belüli erőszak ügyeinek rendőrségi kezelésére. Az állam megállapításai értelmében az ezen a területen már megtett intézkedések jelentős eredményekkel jártak, ezeket az Országos Rendőr-főkapitányság egy 2003. decemberében kelt sajtóközleményében foglalta össze. A nem kormányzati szervezeteket is bevonták a családon belüli erőszak elleni kormányzati politika alakításába.

Az előterjesztő megjegyzései az elfogadhatóságra és az ügy érdemi részére vonatkozó állami megállapításokról

6.1. 2004. június 23-án kelt beadványában az előterjesztő közli, hogy az ígéretek ellenére a családon belüli erőszak megelőzéséről és a válaszintézkedésekről rendelkező országgyűlési határozat alapján egyetlen intézkedés született: hatályba lépett a rendőrség új protokollja, ily módon a rendőrség napjainkban már intézkedik a családon belüli erőszakos ügyekben, de továbbra sem az Egyezményvel összhangban; a bántalmazókat továbbra sem veszik őrizetbe, hiszen ez emberi jogaik megsértésének minősülne. A helyi sajtó szerint a rendőrség e helyett csupán megpróbál a helyszínen közvetíteni.

6.2. Az előterjesztő leszögezi továbbá, hogy a korlátozó végzésekre vonatkozó törvénytervezet országgyűlési vitáját őszig elnapolták. A változtatással szembeni ellenállás állítólag jelentős, és a döntéshozók továbbra sem teljesen értik, miért kell nekik beavatkozniuk az általuk a családok belülegyeinek minősülő dolgokba. Az előterjesztő úgy véli, hogy ügyében az időben hozott döntés segíthet a döntéshozóknak megérteni, hogy a családon belüli erőszak hatékony megelőzése és a hatékony válaszintézkedések bevezetése nem csupán

a sértettek és a „radikális” nem kormányzati szervezetek követelése; ugyanezt követeli a nemzetközi emberi jogi közösség.

6.3. Az előterjesztő beszámol arról, hogy helyzete nem változott, továbbra is állandó félelemben él, tart volt élettársától. F. L. időről-időre zaklatja és azzal fenyegetőzik, hogy visszaköltözik a lakásba.

6.4. Az előterjesztő állítása értelmében a helyi gyermekvédelmi hatóság az ügyéről 2004. májusában lefolytatott hivatalos eset-konferenciáról készült emlékeztetőben leszögezi, hogy veszélyeztetett helyzetét hivatalos intézkedésekkel megszüntetni nem lehet. Az ajánlja, hogy az előterjesztő továbbra is igényelje a rendőrség segítségét, készíttessen orvosi látleteket a bántalmazásokról, kérje a tágabban értelmezett család segítségét és folyamatosan tájékoztassa a hatóságot. A gyermekvédelmi hatóság állítólag közölte, hogy amennyiben a bántalmazások folytatódnak, idézést küld F. L.-nek és figyelmeztetésben részesíti.

6.5. 2004. júniusában az előterjesztő elmondása szerint az F. L. elleni büntető eljárás még folyamatban volt. a bírósági tárgyalást egymás után többször elnapolták. Az előterjesztő meggyőződése szerint a büntetőjogi eljárások – az eljárás végkimenetelétől függetlenül – oly mértékben elhúzódtak, és biztonságát annyira gondatlanul kezelték, hogy ennek következményeként nem részesülhetett időben hatékony védelemben és nem vehette igénybe azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az Egyezmény és a Bizottság 19. sz. Általános Ajánlása alapján őt megillették volna.

6.6. Az előterjesztő utal a polgári peres eljárásokra, különösen a Legfelsőbb Bírósághoz benyújtott felülvizsgálati kérelemre, amelyet rendkívüli jogorvoslati lehetőségnek tekint, ennek ellenére élt ezzel a lehetőséggel. Leszögezi, hogy a Bizottság beavatkozásának hatására az állam átvállalta a felülvizsgálati kérelem pótlólagos érvekkel történő kiegészítésének jogi költségeit.

6.7. 2004. március 23-án a Legfelsőbb Bíróság elutasította a kérelmet, többek között arra való hivatkozással, hogy a felülvizsgálati kérelemben felvetett jogi kérdésben létezik egy elfogadott bírói gyakorlat.

6.8. Az előterjesztő elutasítja az államnak azt az állítását, miszerint nem nyújtott be kérelmet a lakás kizárólagos használatának megállapítására. A másodfokú bíróság utasította az elsőfokú bíróságot az ügy újratárgyalására azért, mert az elsőfokú bíróság a kérelem érdemi részével nem foglalkozott. Az előterjesztő meggyőződése szerint az ügy körülményeiből és bírósági dokumentumaiból, többek között a határozatokból kiderül: az erőszak folytatásának megelőzése érdekében kérte a lakás egyedüli birtoklásának megállapítását. Leszögezi azonban, hogy az állam törvényei és bírói gyakorlata alapján a bántalmazott magánszemélyek a családon belüli erőszakra való hivatkozással nem jogosultak a közös tulajdonnak/bérleménynek minősülő lakások kizárólagos használatára.

6.9. Az előterjesztő arra kéri a Bizottságot, haladéktalanul nyilvánítsa elfogadhatónak beadványát, és az ügy érdemi részét illetően állapítsa meg, hogy az állam megsértette a szerzőt az Egyezmény alapján megillető jogokat. Kéri a Bizottságot, tegyen ajánlást az államnak, miszerint az előterjesztő konkrét ügyében és általában haladéktalanul fogadjon el hatékony törvényeket és tegyen intézkedéseket a családon belüli erőszak megelőzésére és a megfelelő válaszlépésekre. Az előterjesztő emellett kártérítést követel a szenvedés hosszú éveit; úgy véli ugyanis, hogy sorsa közvetlen kapcsolatban áll az Egyezmény súlyos és jelentős megsértéseivel. Az előterjesztő meggyőződése, hogy ügyének leghatékonyabb megoldása egy olyan biztonságos otthon biztosítása, ahol biztonságban és békében élhet gyermekeivel, és nem kell tartania bántalmazójának „törvényes” visszatérésétől, illetve a jelentős pénzügyi kártérítés.

6.10. 2004. júniusi beadványával az előterjesztő tájékoztatja a Bizottságot, hogy az F. L. ellen folyamatban levő büntető eljárásban a tárgyalást újra elhalasztották, hogy meghallgassák egy rendőr tanúvallomását, mivel a bíró megítélése szerint kisebb ellentmondás észlelhető a két rendőrségi jelentés között.

6.11. 2004. októberi beadványával az előterjesztő tájékoztatja a Bizottságot, hogy a bíróság elmarasztalta F. L.-t az előterjesztő sérelmére elkövetett kétféle súlyos testi sértésért és kb. 365 USD összegű pénzbüntetés megfizetésére kötelezte.

Az állam kiegészítő megállapításai

7.1. 2004. augusztusi feljegyzésében az állam azt állítja, hogy noha az Országgyűlésnek a családon belüli erőszak megelőzéséről és a válaszintézkedésekről szóló határozatában előírt feladatok között vannak még olyanok, amelyek egyelőre maradéktalanul nem teljesültek, bizonyos pozitív intézkedésekre máris sor került. Ide sorolják egyebek mellett a bűnmegelőzés területén elfogadott új jogi normákat és a 2003. évi LXXX. törvényt, vagy a rászorulókat által igényelhető jogi segítség igénybevételének feltételeit. Ezek a dokumentumok az állam képviselőjének elmondása szerint lehetővé teszik a családon belüli erőszak jövőben jelentkező sértettjeinek átfogó jogi és szociális támogatását biztosító országos hálózat megteremtését.

7.2. Az állam képviselője megerősítette, hogy a családon belüli erőszak eseteire is vonatkozó korlátozó végzésről rendelkező törvény tervezetének országgyűlési vitáját öszre halasztották.

7.3. Az állam képviselője elfogadja, hogy a Hivatal tapasztalata és a birtokában levő információk jelzik: a családon belüli erőszakos ügyek nem élveznek soron kívüliséget a bírósági eljárásokban.

7.4. A Hivatalnak ezzel az ügygel összefüggő és általános tapasztalatai alapján megállapítható, hogy Magyarországon a jog- és intézményrendszer még nem készült fel a családon belüli erőszak sértettjeinek a nemzetközi gyakorlatnak megfelelő, összehangolt, átfogó és hatékony védelmére.

A Bizottság előtt felvetett kérdések és eljárások

Az elfogadhatóság mérlegelése

8.1. A Bizottság eljárási szabályainak 64. cikkével összhangban arról dönt, hogy a beadvány az Egyezmény Opcionális Jegyzőkönyve alapján tárgyalásra elfogadható-e vagy sem. Az eljárási szabályok 72. cikkelyének 4. bekezdése értelmében ezt a beadvány érdemi részének tárgyalása előtt kell megtennie.

8.2. A Bizottság meggyőződött arról, hogy az ügyet nemzetközi vizsgálat vagy rendezés semmilyen egyéb eljárása alapján nem tárgyalták.

8.3. Ami az Opcionális Jegyzőkönyv 4. cikkének 1. bekezdését illeti, a Bizottság megállapítja, hogy az állam a beadvány elfogadhatósága tárgyában semmilyen előzetes kifogást nem emel, valamint megállapítja, hogy a Magyarországon napjainkban létező jogorvoslati lehetőségekről kiderült: nem alkalmasak arra, hogy azonnali védelmet nyújtsanak az előterjesztőnek F. L. bántalmazásaival szemben. A Bizottság elfogadja ezt az értékelést és úgy véli, hogy a 4. cikk 1. bekezdése nem zárja ki a beadvány tárgyalásának lehetőségét.

8.4. A Bizottság ennek ellenére szeretne néhány megállapítást tenni az államnak ahhoz a 2004. április 20-án kelt előterjesztésében tett megjegyzéséhez, miszerint bizonyos hazai eljárások még folyamatban vannak. Az F. L. közös tulajdonban levő lakásba való bejutásával kapcsolatos polgári peres ügyben az előterjesztő 2004. júniusi beadványa értelmében a felülvizsgálati kérelmet a Legfelsőbb Bíróság elutasította. Másrészt a közös vagyon megosztásának tárgyában folyamatban levő polgári peres eljárást az ingatlan bejegyzése miatt határozatlan időre felfüggesztették. A Bizottság megítélése szerint azonban ennek az eljárásnak bármilyen kimenetele vélhetően nem jelenthet hatékony megoldást az előterjesztő jelenlegi élethelyzetére és veszélyeztetett helyzetére, amely veszélyeztetett helyzet az Egyezmény alapján benyújtott beadvány tárgya. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az F. L. ellen, testi sértés vádjával kezdeményezett két büntető eljárást összevonták, és az előterjesztő beszámolója értelmében a bíróság bűnösnek találta F. L.-t és kb. 365 USD pénzbüntetés megfizetésére kötelezte. A Bizottság nem kapott információt arról, hogy a büntetőítélettel szemben nyújtottak-e be fellebbezést, illetve van-e egyáltalán helye fellebbezésnek. Ennek ellenére a Bizottság arra az álláspontra helyezkedik, hogy a szóban forgó események időpontjához képest három évet meghaladó késedelem az Opcionális Jegyzőkönyv 4. cikkének 1. bekezdése értelmében megalapozatlanul elhúzódó eljárásnak minősül, különösképpen, ha figyelembe vesszük, hogy az előterjesztőnek ebben az időszakban maradandó sérüléseket okozó bántalmazás, illetve életveszélyes fenyegetések közepette kellett élnie. A Bizottság emellett azt a tényt is figyelembe veszi, hogy a büntetőperes idején nem volt lehetősége ideiglenes védelem igénybevételére, és hogy a vádlott egyáltalán nem volt őrizetben.

8.5. Ami a beadvány tárgyát képező tényeket illeti, a Bizottság megállapítja, hogy az előterjesztő állításai értelmében a panaszos beadvány tárgyát képező események nagyobb része 2001 márciusa, azaz az Opcionális Jegyzőkönyv magyarországi hatályba lépése előtt történt. Azzal érvel azonban, hogy a súlyos fizikai erőszak orvosi látletelekkel igazolt és az ennél nagyobb esetszámnak csupán egy részét kitevő 10 eset a rendszeres családon belüli erőszak folytatódó elkövetésének minősül, és hogy az előterjesztő élete továbbra is veszélyben volt; ez utóbbit igazolja a 2001. július végén, azaz már az Opcionális Jegyzőkönyv magyarországi hatályba lépését követően bekövetkezett tetteges bántalmazás. A Bizottság meggyőződött arról, hogy *ratione temporis* illetékes a beadvány egészének vizsgálatában, mivel a beadvány tárgyát képező tények érintik a védelem állítólagos hiányát / az állam bűnös tétlenségét a bántalmazások súlyos esetei és a további erőszakkal való fenyegetés idején; ezek jellemezték folytatódóan az 1998 és napjaink közötti időszakot.

8.6. A Bizottság nem talált semmilyen egyéb indokot arra, hogy elfogadhatatlannak nyilvánítsa a beadványt, ezért azt elfogadhatónak nyilvánította.

Az ügy érdemi részének mérlegelése

9.1. A Bizottság az előterjesztő és az állam által rendelkezésére bocsátott információk birtokában vizsgálta ezt a beadványt, az Opcionális Jegyzőkönyv 7. cikkének 1. bekezdésében előírtak szerint.

9.2. A Bizottság emlékeztet a nők elleni erőszakról rendelkező 19. sz. általános ajánlására, amely leszögezi, hogy „...[A] diszkrimináció definíciója a nemi alapú erőszakos magatartást is magában foglalja”, és hogy „[A] nemi alapú erőszakos magatartás sértheti az Egyezmény egyes konkrét rendelkezéseit, függetlenül attól, hogy ezek a rendelkezések tesznek-e kifejezett említést az erőszakról vagy sem”. Az általános ajánlás azonban azzal a kérdéssel is foglalkozik, felelősségre vonhatóak-e az államok a nem állami szereplők magatartásáért,

amennyiben leszögezi, hogy „...az Egyezmény hatálya alá tartozó diszkrimináció nem korlátozódik a Kormányok intézkedéseire vagy a kormányok nevében tett intézkedésekre...” és [A] nemzetközi jog általános előírásai és bizonyos emberi jogi egyezmények értelmében az államok felelőssé tehetőek magánjogi cselekményekért, amennyiben nem járnak el kellő gondossággal jogsértések megelőzésében, vagy az erőszakos cselekmények kivizsgálásában és büntető rendelkezések alkalmazásában, illetve a kártérítésben”. Ennek alapján a Bizottság által megválaszolandó közvetlen kérdés, tekinthető-e a beadvány előterjesztője az Egyezmény 2. cikk (a), (b) és (e) bekezdésének, 5. cikk (a) bekezdésének és 16. cikkének megszegését eredményező magatartás sértettjének, miután állítása értelmében az elmúlt négy éven keresztül az állam képviselőjében eljáró intézmény nem tett eleget kötelezettségének és nem biztosította számára a hatékony védelmet az előterjesztő élettársának az előterjesztő testi épségét, fizikai és mentális egészségi állapotát és életét veszélyeztető súlyos kockázatokkal járó magatartásával szemben.

9.3. A 2. cikk (a), (b) és (c) bekezdését illetően a Bizottság megjegyzi, hogy az állam képviselője elfogadta: az előterjesztő által igénybevett jogorvoslati lehetőségek nem voltak alkalmasak arra, hogy azonnali védelmet nyújtsanak a volt élettárs bántalmazásaival szemben, valamint hogy a jogi és intézményi feltételeket illetően az állam egyelőre nem készült fel a családon belüli erőszak sértettjeinek a nemzetközi gyakorlatban elfogadott, összehangolt, átfogó és hatékony védelmére és támogatására. A Bizottság – miközben értékeli az állam erőfeszítéseit a családon belüli erőszak elleni átfogó intézkedési program intézményesítésére és az előírányzott jogi és egyéb intézkedések megvalósítására – annak a meggyőződésének ad hangot, hogy ezek a lépések még nem alkalmasak az előterjesztő bizonytalan helyzetének rendezésére. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az állam általános értékelése értelmében a családon belüli erőszakos ügyek egyelőre nem élveznek soronkívüliséget a bírósági eljárásokban. A Bizottság azon a véleményen van, hogy az ebben az ügyben alkalmazott eljárások ismertetése – polgári peres és büntető eljárások egyaránt – megfelelnek ennek az általános értékelésnek. A nők emberi jogait az életre és a testi és lelki épségre semmilyen egyéb jog, így többek között sem a tulajdonhoz, sem a magánélethez való jog nem bírálhatja felül. A Bizottság felhívja a figyelmet arra, hogy az állam nem szolgál semmilyen információval azokról az alternatív eszközökről és lehetőségekről, amelyeket az előterjesztő igénybe vehet, és amelyek elégséges védelemmel és biztonsággal szolgálnak a folytatólagos erőszak veszélyével szemben. Ezzel kapcsolatban a Bizottság emlékeztet az állam 2002 augusztusi, a IV-V. összevont időszakos jelentésére tett összegző megállapításaira: „...[A] Bizottság aggályosnak találja a nők és leányok sérelmére elkövetett erőszak, többek között családon belüli erőszak előfordulását. Különösen aggályosnak találja, hogy nem alkottak semmilyen konkrét jogszabályt a családon belüli erőszak és szexuális zaklatás ellen, és nincsenek olyan védelmi vagy kizáró rendeletek vagy menedékként szolgáló intézmények, amelyek azonnali védeltséget nyújthatnak a családon belüli erőszak áldozataivá váló nőknek”. Erre való tekintettel a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy az államnak az Egyezmény 2. cikkének (a), (b) és (c) bekezdésében megfogalmazott kötelezettségei a nők elleni erőszak megelőzésére és az erőszakkal szembeni védelemre nem teljesültek, és ez az előterjesztő emberi jogainak és alapvető szabadságjogainak, különösen a személyi biztonságra való jogának a megszegését jelenti.

9.4. A Bizottság a 19. sz. általános ajánlásban, a családon belüli erőszak kezelése során együttesen vizsgálja az 5. és 16. cikket. A 21. sz. általános ajánlásában a Bizottság hangsúlyozta, hogy „a 19... Általános Ajánlás rendelkezései a nők sérelmére elkövetett erőszakra sokat segítettek abban, hogy képessé tegyék a nőket a férfiakéval megegyező jogok és szabadságok gyakorlására”. A Bizottság számos alkalommal kiemelte, hogy az a hagyományos gondolkodásmód, miszerint a nők a férfiak alárendeltjei, hozzájárul a nőkkel

szembeni erőszakhoz. A Bizottság Magyarország összevont negyedik és ötödik időszakos jelentésének mérlegelése során 2002-ben pontosan erre a hozzáállásra hívta fel a figyelmet és aggályosnak találta „a nők és férfiak családi szerepére és kötelezettségeire vonatkozó hagyományos sztereotípiák létezését...”. A Bizottság előtt levő ügyet illetően a beadvány a nemek közötti kapcsolatoknak és a nők iránti attitűdöknek azokat az elemeit tárja fel, amelyeket a Bizottság az ország egészében is felismer. Négy éven keresztül és mind a mai napig az előterjesztő volt élettársa – két gyermekének apja – állandó rettegésben tartotta az előterjesztőt. Az előterjesztőt mindvégig ugyanaz a férfi, azaz a volt élettársa bántalmazta. A büntető vagy polgári peres eljárásokban tett próbálkozásai F. L. ideiglenes vagy állandó kilakoltatására abból a közös lakásból, amelyben az előterjesztő és gyermekei továbbra is élnek, eredményteleneknek bizonyultak. Az előterjesztő nem igényelhetett védő vagy korlátozó végzést, hiszen ezek a jogintézmények a magyar jogban nem léteznek. Nem tudott bejutni egy anyaatthonba, mivel az ilyen intézmények nem alkalmasak az előterjesztő és gyermekei befogadására, különös tekintettel arra, hogy az egyik gyermek teljesen magatehetetlen. Az állam ezeket a tényeket nem vitatta, és ezek a tények együttesen azt bizonyítják, hogy az előterjesztő jogait az Egyezmény 5. cikkének (a) bekezdése és 16. cikke alapján megsértették.

9.5. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a hatékony jogi és egyéb intézkedések hiánya nem tette lehetővé az állam számára a Bizottság közbenső intézkedéseire vonatkozó igényének hatékony teljesítését.

9.6. A Bizottság a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Összes Formájának Felszámolásáról szóló Egyezmény Opcionális Jegyzőkönyvének 7. cikke 3. bekezdése alapján eljárva azon a véleményen van, hogy az állam nem tett eleget kötelezettségeinek és ezzel megszegte a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Összes Formájának Felszámolásáról szóló Egyezmény 2. cikkének (a), (b) és (e) bekezdése, valamint 5. cikkének (a) bekezdése és 16. cikke alapján az előterjesztőt megillető jogokat.

A Bizottság ajánlásai

I. a beadvány előterjesztőjét illetően

- i. azonnali és hatékony intézkedések foganatosítása T. A. és családja fizikai és mentális épsége érdekében, valamint
- ii. olyan biztonságos otthon megteremtése T. A. részére, ahol gyermekeivel együtt élhet, gyermekjóléti támogatás és jogi segítség biztosítása, valamint a fizikai és mentális sérelmekkel és jogai megszegésének súlyosságával arányos jóvátétel megállapítása;

II. általában

- i. a nők emberi jogainak tiszteletben tartása, védelme, támogatása és érvényesítése, beleértve a családon belüli erőszak összes megnyilvánulásától, egyebek mellett a megfélemlítéstől és az erőszakkal való fenyegetésektől mentes életre való jogot;
- ii. maximális jogvédelem biztosítása a családon belüli erőszak áldozatai számára azáltal, hogy valódi és komoly felelősséggel lép fel a nők elleni erőszak megelőzése és megfelelő válaszigények bevezetése érdekében
- iii. az összes szükséges intézkedés foganatosítása a családon belüli erőszak megelőzésére és hatékony kezelésére vonatkozó nemzeti stratégia haladéktalan megvalósításához és értékeléséhez;
- iv. az összes szükséges intézkedés foganatosítása annak érdekében, hogy a bírúk, az ügyvédek és a rendvédelmi szervek dolgozói megfelelő oktatásban

részesülhessenek a Nőkkel Szembeni Diszkrimináció Összes Formájának Felszámolásáról szóló Egyezményről és az Opcionális Jegyzőkönyvről;

- v. Magyarország 2002 augusztusi összevont negyedik és ötödik időszakos jelentését illetően a nőkkel és leányokkal szembeni erőszak vonatkozásában a Bizottság által megfogalmazott záró megjegyzések haladéktalan végrehajtása, különös tekintettel **a Bizottságnak arra az ajánlására, miszerint szükség van egy olyan önálló törvény megalkotására, amely tiltja a nőkkel szembeni családon belüli erőszakot,** rendelkezik a hatékony védelemről és távoltartásról illetve védett menedékhelyek létrehozásáról;
- vi. a családon belüli erőszak összes állítólagos megnyilvánulásának gyors, alapos, pártatlan és komoly kivizsgálása és az elkövetők nemzetközi normáknak megfelelő felelősségre vonása;
- vii. a családon belüli erőszak sértettjeinek biztonságos és azonnali hozzáférése az igazságszolgáltatás intézményeihez, beleértve az ingyenes jogsegélyt, valamint szükség esetén a hatékony és elégséges jogorvoslati lehetőségeket és rehabilitációt;
- viii. rehabilitációs programok szervezése az elkövetőknek, valamint erőszakmentes konfliktuskezelő módszerekre vonatkozó programok bevezetése.

9.7. Az Opcionális Jegyzőkönyv 7. cikkének 4. bekezdésével összhangban az állam köteles kellő súllyal mérlegelni a Bizottság véleményeit és ajánlásait, és hat hónapon belül köteles írásbeli választ küldeni a Bizottságnak a Bizottság véleményének és ajánlásainak ismeretében hozott intézkedésekről. Az államnak kötelessége továbbá közzétenni a Bizottság véleményét és ajánlásait, lefordítani ezeket magyar nyelvre és széles körben terjeszteni a véleményeket és ajánlásokat annak érdekében, hogy ezek eljussanak a társadalom összes érdekelt rétegéhez.